
Plats och tid: Stadshuset, Birgitta Dahl 18.00-18.40

Beslutande:

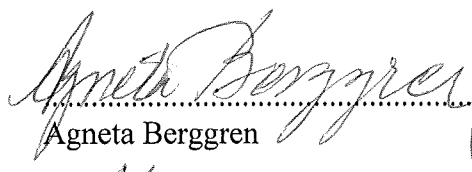
Key Lundegård	(M)	ordförande
Gunnar Ihrén	(FP)	ledamot
David Ekstrand	(FP)	tjg ersättare
Jan Öman	(M)	”
Lars-Göran Ferlin	(KD)	”

Övriga deltagare: Agneta Berggren sekreterare

Anmält förhinder:

Utses att justera: Gunnar Ihrén

Sekreterare:

.....
Agneta Berggren

§ 17-19

Ordförande:

.....
Key Lundegård

Justerande:

.....
Gunnar Ihrén

BEVIS

Justeringen har tillkännagivits genom anslag

Organ:

Sammanträdesdatum:

Datum för anslags uppsättande:

Datum för anslags nedtagande:

Förvaringsplats för protokollet:

Underskrift: .....

§ 17
Föredragningslista

Föredragningslistan godkänns.

---

§ 18
Val av justerare

att tillsammans med ordförande justera dagens protokoll utses Gunnar Ihrén.

---

§ 19
Yttrande över slutbetänkandet E-röstning och andra valfrågor (SOU 2013:24)

Valnämnden beslutar

att avge yttrande enligt bilaga § 19.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

juli-2013

Handläggare
Torkel Winbladh

Datum
2013-07-30

Diarienummer
VLN-2013-0003

Justitiedepartementet
Rosenbad 4
103 33 Stockholm

YTTRANDE

Slutbetänkandet E-röstning och andra valfrågor (SOU 2013:24), med dnr Ju2013/3126/L6

Justitiedepartementet har till Uppsala kommun överlämnat Vallagskommitténs (kommittén) slutbetänkande *E-röstning och andra valfrågor (SOU 2013:24)* för yttrande senast den 2 augusti 2013. Kommunstyrelsen har överlämnat till valnämnden att besvara remissen för kommunens räkning. Valnämnden (kommunen) yttrar sig härmed över slutbetänkandet.

Sammanfattning

Kommunen ställer sig i allt väsentligt positiv till förslagen i slutbetänkandet och har ingen anledning att ifrågasätta de analyser och bedömningar som kommittén har gjort.

Kommunen anser emellertid att man bör överväga att i den föreslagna lydelsen i 4 kap. 20 a § vallagen införa en möjlighet för kommuner att vid särskilda skäl kunna använda sig av lokaler för röstmottagning som har anknytning till viss politisk eller religiös sammanslutning eller visst företag.

Kommunen anser även att en bestämmelse om att en person som kandiderar på lista inte samtidigt får fungera som röstmottagare, bör föras in i lagtexten.

Sista meningen i 7 kap. 7 § andra stycket vallagen bör, enligt kommunen, tas bort, så att ett bud inte behöver anteckna på ytterkuvertet i vilken egenskap han eller hon är bud.

Kommunen vill vidare understryka att det är viktigt att finansieringsprincipen gäller.

E-röstning

Kommunen tillstyrker kommitténs förslag att tillsätta en utredning med uppdrag att närmare överväga förutsättningarna för att införa ett e-röstningssystem. Enligt kommunen är det angeläget att frågan om e-röstningssystem utreds noggrant och att omfattande tester i ett antal kommuner genomförs innan slutgiltig ställning tas i frågan. Kommunen instämmer i kommitténs bedömning att e-röstning skulle kunna ge personer med funktionsnedsättningar möjlighet att delta i val på jämlika villkor och att förtidsröstningen för personer utanför den egna kommunen och för utlandsboende sannolikt skulle underlättas. Samtidigt är det av yttersta vikt att den tekniska lösningen uppfyller högt ställda krav på säkerhet och att man i detta arbete beaktar Europarådets rekommendationer i "Recommendation Rec (2004) 11 of the Committee of Ministers to member states on legal, operational and technical standards for e-voting".

I utredningen är det naturligt att representanter från kommunerna deltar. Då utredningen kommer att beröra en fråga som är av central betydelse för demokratin och parlamentarismens funktionssätt anser kommunen även att samtliga riksdagspartier bör vara representerade i utredningen.

Kommunen förordar, liksom kommittén, att försök med e-röstning via Internet genomförs i okontrollerade miljöer men att den tekniska lösningen samtidigt utformas så att den kan tillämpas i val- och röstningslokaler. I samband med att frågan om e-röstning utreds bör man parallellt utreda möjligheterna att införa ett nationellt ID-kort (ett system som ökar säkerheten vid röstning och i dagsläget används i t.ex. Estland).

Förtidsröstning

Val- och röstningslokaler

Kommunen instämmer i kommitténs bedömning att lokaler för röstmottagning som utgångspunkt ska vara värdemässigt neutrala och inte ha anknytning till viss politisk eller religiös sammanslutning eller visst företag. Samtidigt inser kommunen att införandet av en sådan lagreglering skulle kunna innebära problem för vissa mindre kommuner när det gäller att hitta tillgänglighetsanpassade lokaler i centrala lägen. Det skulle även kunna innebära ett hinder mot att inrätta lokaler för förtidsröstning i exempelvis gallerior, som annars i allmänhet har den fördelen att där är en stor genomströmning av folk.

Enligt kommunen bör det övervägas om man i den föreslagna lydelsen i 4 kap. 20 a § vallagen ska införa en möjlighet för kommuner att vid särskilda skäl ändå kunna använda sig av denna typ av lokaler. Sådana särskilda skäl skulle kunna vara att kommunen, för att ha möjlighet att leva upp till kraven på att lokalerna ska vara centralt belägna och tillgängliga för alla, är tvungen att använda lokaler av aktuellt slag. Man skulle även kunna förtydliga i förarbetena att en lokal aldrig får vara belägen på en sådan plats som i sig kan vara stötande för vissa grupper i samhället eller att belägenheten på annat sätt kan antas påverka den enskildes röstning, men att det i allmänhet är möjligt att inrätta val- och röstningslokaler i nära anslutning till vissa företag eller organisationer om det t.ex. sker i gallerior eller på annan plats där kopplingen till ett visst företag eller en viss organisation är obetydlig.

Kommunen tillstyrker kommitténs förslag att röstmottagningsstället måste vara tydligt avgränsat, t.ex. genom avskärmning eller på liknande sätt. Enligt kommunen är detta viktigt för att väljarna ska skyddas från exempelvis politisk propaganda och för att röstmottagaren ska få goda förutsättningar att kunna hålla ordning i lokalen.

Öppettider för förtidsröstningen

Kommunen tillstyrker kommitténs förslag att införa en minimiregel om att minst en röstningslokal i varje kommun måste vara öppen för röstningsmottagning varje dag under den tid röstningsmottagning får ske och fram till kl. 20.00 på valdagen.

Bemannning

Kommunen tillstyrker kommitténs förslag om att minst två röstmottagare ska vara närvarande vid röstmottagning. Enligt kommunen är detta viktigt ur såväl ett säkerhets- och arbetsmiljöperspektiv som ett förtroendeperspektiv.

Rekrytering och utbildning

Kommunen tillstyrker kommitténs förslag att valnämnder och röstmottagare ska genomgå utbildning inför varje val och att bara den som har genomgått erforderlig utbildning för röstmottagare ska få förordnas som röstmottagare. Den lagstadgade skyldigheten att ta emot ett uppdrag som röstmottagare upphävs därmed. Enligt kommunen är det positivt ur såväl ett kvalitetsperspektiv som ett förtroendeperspektiv att alla röstmottagare genomgår utbildning inför varje val.

Kommunen tillstyrker kommitténs förslag att länsstyrelsen, som regional valmyndighet, ges ansvaret för utbildningen av valnämnderna i länet.

Kommunen instämmer i kommitténs bedömning att en person som kandiderar på lista inte samtidigt ska fungera som röstmottagare. Kommittén har trots denna slutsats inte föreslagit något tillägg i lagtexten angående detta. Kommunen anser emellertid att en sådan bestämmelse lämpligen bör föras in i lagtexten.

Hantering av förtidsröster

Kommunen tillstyrker kommitténs förslag att föra in en uttrycklig bestämmelse i vallagen om att mottagen valmateriel (som härrör från förtidsröstningen), i avvaktan på rösträkningen, ska förvaras avskilt och på ett säkert sätt.

Valnämndens preliminära rösträkning (onsdagsräkningen)

Kommunen tillstyrker kommitténs förslag att valnämnderna får fortsätta den rösträkning som enligt nuvarande regler ska ske på onsdagen efter valet under ytterligare en dag, om det är nödvändigt för att med betryggande säkerhet klara av den preliminära rösträkningen. Enligt kommunen är förslaget välkommet med tanke på den tidspress som annars kan uppkomma. I sammanhanget bör det påpekas att valmyndigheten måste säkerställa att förtidsröster och brevröster levereras i god tid innan onsdagsräkningen börjar. Sent anlända röster gör att onsdagsräkningen försenas.

Förtidsröstning vid omval

Kommunen tillstyrker kommitténs förslag att det ska finnas minst en röstningslokal i kommuner utanför omvalsområdet som under hela förtidsröstningsperioden ger väljarna möjlighet att rösta. Det är emellertid viktigt att kostnaderna för detta täcks med centrala medel.

Deltagande i val för personer med funktionsnedsättning

Tillgängligheten till vallokaler och röstningslokaler för förtidsröstning

Kommunen tillstyrker kommitténs förslag att ta bort nuvarande möjlighet för en kommun att, efter dispens, använda en lokal för röstmottagning som inte uppfyller kraven på tillgänglighet.

Kommunen tillstyrker kommitténs förslag att möjligheten att i vissa fall kunna avge sin röst utanför en vallokal ska gälla vid all röstmottagning.

Biträde åt väljaren vid röstning

Kommunen tillstyrker kommitténs förslag att föra in en uttrycklig bestämmelse i vallagen om att väljare som inte själva kan göra i ordning sina röster får anlita inte bara röstmottagarna utan även en enskild person som hjälper dem vid röstningen, samt att en sådan enskild person i ett sådant läge omfattas av tystnadsplikt.

Budröstning*Budröstning och ambulerande röstmottagning*

Kommunen tillstyrker kommitténs förslag att väljare som på grund av sjukdom, funktionshinder eller ålder inte kan ta sig till sin vallokal eller en röstningslokal för Förtidsröstning på begäran ska få lämna sina röster i bostaden till särskilt förordnade röstmottagare, två s.k. ambulerande röstmottagare. Kommunen tillstyrker även att en väljare som i ett sådant fall, på grund av funktionshinder eller liknande, inte själv kan göra i ordning sina röster, under samma förutsättningar som i en vallokal eller röstningslokal, på begäran ska få hjälp med detta av röstmottagarna eller av en enskild person i samband med röstmottagningen.

Förfarandet vid budröstning

Kommunen tillstyrker kommitténs förslag att vittne och bud inte längre ska behöva ange sina adresser på ytterkuvertet för budröst. Enligt kommunen bör budet inte heller behöva anteckna på ytterkuvertet i vilken egenskap han eller hon är bud. En sådan anteckning fyller enligt kommunen ingen riktig funktion utan innebär endast ytterligare en sak att kontrollera för röstmottagaren. Sista meningen i 7 kap. 7 § andra stycket vallagen bör således tas bort.

Vissa EU-medborgares rösträtt och valbarhet i kommunala val och val till Europaparlamentet

Kommunen tillstyrker kommitténs förslag att bestämmelserna om rösträtt vid val av ledamöter och ersättare i kommunfullmäktige i kommunallagen utvidgas till att omfatta även unionsmedborgare som senast på valdagen fyller 18 år och är bosatta i en kommun men som inte är folkbokförda där, eftersom de, utan att tillhöra främmande lands beskickning, har full diplomatisk immunitet och därmed inte kan bli folkbokförda i kommunen.

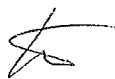
Ökade möjligheter att lämna särskild personröst

Kommunen tillstyrker kommitténs förslag att en tillskriven kandidat för ett parti som registrerat partibeteckning och anmält kandidater ska beaktas vid sammanräkningen, under förutsättning att det är fråga om en kandidat som partiet har anmält. Väljaren ska då anses ha lämnat en personröst för den kandidaten.

Ekonomiska konsekvenser

Kommunen vill understryka att det är viktigt att finansieringsprincipen gäller. Kommunerna måste således kompenseras för de kostnadsökningar som kommitténs förslag innebär.

På valnämnden vägnar

Key Lundegård
ordförande

Agheta Berggren
sekreterare

